

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.008.05.2016
P/16/099

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz
T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60
lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/16/099 – Bezpieczeństwo i higiena nauczania w szkołach publicznych

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontroler

Wiesław Warzocha - doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli LBY 17/2016 z dnia 18 kwietnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka
kontrolowana

Szkoła Podstawowa Nr 10 w Bydgoszczy ul. Śląska 7¹

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Waldemar Parszyk - Dyrektor Szkoły².

(dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W kontrolowanym okresie⁴ w Szkole w nie pełnym zakresie zapewniono uczniom naukę zgodną z zasadami higieny procesu nauczania.

Stwierdzone w powyższym zakresie nieprawidłowości dotyczyły, nielicznych, występujących w szkole przypadków nierównomierności czasu rozpoczęcia zajęć w tygodniowym rozkładzie oraz ich liczby w poszczególnych dniach tygodnia. Stwierdzono również, jednostkowe przypadki, niesprzyjającego higienie pracy umysłowej uczniów występowania zajęć wymagających zwiększonej koncentracji na późnych godzinach lekcyjnych bądź też bezpośrednio po sobie. Jako pozytywne, wskazuje się natomiast wyznaczanie co najmniej dziesięciminutowych przerw międzylekcyjnych.

Pozytywnie ocenia się również stan i dostępność dla uczniów obiektów i urządzeń sportowych, w tym boiska sportowego i sali gimnastycznej, gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, biblioteki szkolnej czynnej we wszystkie dni i w godzinach nauki oraz zorganizowanie dożywiania uczniów przez kuchnię szkolną. Szkoła zapewniła również możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów w salach lekcyjnych lub bezpłatnych szafkach jak również zorganizowała szatnię dla uczniów. Klasy I-III miały możliwość korzystania z własnych sal lekcyjnych wyposażonych w część edukacyjną i rekreacyjną.

Sformułowane uwagi dotyczyły zbyt małej powierzchni sal dydaktycznych przypadających na jednego ucznia (poniżej 2 m²) w przypadku korzystania z nich przez liczniejsze oddziały, co ograniczało ich funkcjonalność i negatywnie wpływało na komfort ich użytkowania.

¹ Dalej: „Szkoła”.

² Dalej: „Dyrektor” – od 1 września 2014 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Badaniem objęto okres od 1 września 2015 r. do 8 czerwca 2016 r. oraz okres poprzedzający w zakresie działań i danych niezbędnych do dokonania ocen w badanych obszarach.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy uczniów

Opis stanu faktycznego

1.1. Według stanu na 30 września 2015 r. Szkoła liczyła 16 oddziałów (klas), do których uczęszczało 337 uczniów, w tym jeden oddział objęty nauczaniem zerowym.

Liczba uczniów w klasach na poszczególnych poziomach wynosiła: w klasach I (trzy oddziały) od 20 do 21, w klasach II (trzy oddziały) od 22 do 24, w klasie III (dwa oddziały) – od 19 do 21, w klasach IV (dwa oddziały) – 27, w klasach V (dwa oddziały) od 17 do 20, w klasach VI (trzy oddziały) od 16 do 17. W Szkole funkcjonował również jeden oddział zerowy liczący 25 uczniów. Łącznie było 337 uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Liczebność wszystkich oddziałów I–II nie przekraczała dopuszczalnego limitu 25 uczniów określonego w art. 61 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵. Liczba uczniów spoza obwodu Szkoły wynosiła 62 (18,4% liczby uczniów Szkoły ogółem).

(dowód: akta kontroli str. 30)

1.2. Analiza planów zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla wszystkich 15 oddziałów obowiązujących w roku szkolnym 2015/2016 wykazała, że:

- w ośmiu przypadkach zajęcia w poszczególnych dniach tygodnia nie rozpoczynały się o stałej porze (różnica w poszczególne dni tygodnia była większa niż jedna godzina) oraz w czterech przypadkach nie zachowano zasady równomiernego obciążania uczniów zajęciami, planując w klasach I – III od trzech do pięciu godzin, a w klasach IV–VI od czterech do sześciu godzin zajęć dziennie;

- w przypadku siedmiu skontrolowanych klas IV–VI, zajęcia, w trakcie których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja (tj. matematyka i przyroda), ulokowano w jednym oddziale przynajmniej raz w tygodniu po piątej godzinie lekcyjnej, a w trzech oddziałach zajęcia te, przynajmniej raz w tygodniu, następowały bezpośrednio po sobie.

- długość przerw międzylekcyjnych wynosiła od 10 do 20 minut.

(dowód: akta kontroli str. 120-132)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W roku szkolnym 2015/2016 plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych w trzech na siedem zbadanych oddziałów klas IV-VI nie zostały opracowane zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej, ponieważ zajęcia, na których dominuje praca statyczna i długotrwała koncentracja (matematyka i przyroda), zaplanowano w przypadku jednego oddziału⁶ po piątej godzinie lekcyjnej, natomiast w trzech oddziałach, w tym w dwóch dwa razy w tygodniu⁷, wystąpiło łączenie tych przedmiotów w dwugodzinne bloki.

Jako niezgodne z zasadami higieny pracy umysłowej należy uznać również osiem przypadków, w których zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze (różnica rozpoczęcia zajęć w poszczególne dni tygodnia była większa niż jedna godzina)

⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 2156, ze zm., dalej: „ustawa o systemie oświaty”.

⁶ W kl. 5b.

⁷ W oddziałach: 5b, 6a, 6c.

oraz cztery przypadki braku równomiernego obciążania uczniów zajęciami – w klasach I-III było to w ciągu tygodnia od trzech do pięciu godzin, w klasach IV-VI od czterech do sześciu godzin.

(dowód: akta kontroli str. 120-132)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, m.in. że wystąpienie w planie lekcji przedmiotów ścisłych pod rząd spowodowane jest nieobecnością nauczyciela uczącego matematyki oraz objęcie w związku z tym przez innego nauczyciela stałych zastępstw w nauczaniu tego przedmiotu. Przy układaniu planu wzięto również po uwagę chęć skrócenia codziennego czasu pracy uczniów w szkole maksymalnie do godziny 14, z uwagi na lepszą przyswajalność wiedzy przez uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 134-135)

W ocenie NIK ustalenie w planach lekcji po piątej godzinie lekcyjnej zajęć w których dominowała praca statyczna i wymagająca zwiększonej koncentracji, świadczy o niepełnej realizacji wytycznych w zakresie zasady ochrony zdrowia i higieny pracy umysłowej. Dyrektorzy szkół są zobowiązani, zgodnie z przepisami do zapewnienia uczniom warunków nauki m.in. poprzez ustalenie zgodnie z tymi zasadami, tygodniowego rozkładu zajęć określającego organizację zajęć edukacyjnych⁸. Według inspekcji sanitarnej⁹ zajęcia wymagające zwiększonej koncentracji powinny być lokowane na drugiej i trzeciej godzinie lekcyjnej albowiem jest to najlepszy czas na przyswajanie przez dzieci wiadomości. Wraz z występującym zmęczeniem, obniżają się możliwości percepcyjne uczniów i dlatego zajęcia, na których dominuje konieczność trwania w bezruchu, praca statyczna, długotrwała koncentracja uwagi, nie powinny występować jedno po drugim lub pod koniec dnia nauki, ze względu na zmęczenie uczniów i gorsze przyswajanie informacji.

Ocena cząstkowa

Szkoła zorganizowała pracę uczniom w sposób nie w pełni zgodny z zasadami higieny procesu nauczania, z uwagi na występujące przypadki nierównomierności czasu rozpoczęcia zajęć w tygodniowym rozkładzie oraz ich liczby w poszczególnych dniach tygodnia. Wystąpiły również przypadki lokowania przedmiotów wymagających zwiększonej koncentracji po piątej godzinie lekcyjnej oraz łączenia tego typu zajęć w bloki. Jako pozytywnie wskazuje się natomiast wyznaczanie co najmniej dziesięciominutowych przerw międzylekcyjnych.

2. Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole

Opis stanu faktycznego

2.1. Szkoła zapewniała uczniom możliwość korzystania z biblioteki, świetlicy oraz zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych. Biblioteka była czynna we wszystkie dni tygodnia, tj. w poniedziałki od 8.15 do 12.15, wtorki od 9.00 do 14.00 oraz od 14.00 do 15.00 (zajęcia opiekuńcze z wykorzystaniem zbiorów bibliotecznych), środy od 8.15 do 14.15, czwartki od 8.15 do 12.15, piątki od 9.00 do 14.00.

Świetlica działała od poniedziałku do piątku w godzinach od 6.45 do 15.30.

Szkoła dysponowała własną salą gimnastyczną. Zajęcia wychowania fizycznego odbywały się w sali gimnastycznej znajdującej się na terenie szkoły. Uczniowie mogli korzystać z zamkniętych szatni oraz z toalet.

⁸ § 10 ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.).

⁹ Główny Inspektorat Sanitarny, Departament Zdrowia Publicznego i Promocji Zdrowia „Poradnik do oceny higieny procesu nauczania – uczenia się w szkole podstawowej”.

Stan techniczny i ustalone zasady korzystania z boiska szkolnego i znajdujących się na nim urządzeń sportowych i rekreacyjnych sprzyjały bezpieczeństwu osób z nich korzystających. Sztuczna nawierzchnia boiska była pozbawiona nierówności. Bramki i kosze do gry były zamocowane na stałe. W widocznym miejscu umieszczono „Regulamin Korzystania z Terenu Szkoły” oraz „Regulamin Boiska Szkolnego” określające m.in. zasady bezpiecznego użytkowania znajdujących się na boisku urządzeń sportowych z zastrzeżeniem, że korzystanie z tych urządzeń jest możliwe wyłącznie pod nadzorem osób dorosłych.

(dowód: akta kontroli str. 35-41, 106-112)

2.2. Zajęcia odbywały się w budynku głównym Szkoły. Teren Szkoły był ogrodzony i właściwie oświetlony, zapewniono równą nawierzchnię dróg i przejść. Otwory kanalizacyjne i studzienki były zakryte, szlaki komunikacyjne wychodzące poza teren Szkoły zabezpieczono metalowymi barierkami w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię. Miejsca pracy oraz pomieszczenia, do których jest wzbroniony dostęp osobom nieuprawnionym (kuchnia, magazynki żywności, pomieszczenia pracowników gospodarczych, były odpowiednio oznakowane i zabezpieczone przed swobodnym do nich dostępem. Drogi ewakuacyjne w obu budynkach dydaktycznych oznaczono w sposób wyraźny i trwały. Wolną przestrzeń między biegami schodów zabezpieczono stalową kratą dekoracyjną. Nawierzchnia schodów nie była śliska.

(dowód: akta kontroli str. 35-41,106-112)

2.3. We wszystkich przeznaczonych dla uczniów pomieszczeniach sanitarnohigienicznych zapewniono ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej (dozowniki z mydłem w płynie, ręczniki papierowe do rąk, papier toaletowy).

(dowód: akta kontroli str. 35- 41, 106-112)

2.4. Przeprowadzona w Szkole, na zlecenie NIK, kontrola Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy (dalej: „PSSE”), w zakresie dostosowania sprzętów szkolnych do wymogów ergonomii oraz zakupów wyposażenia posiadającego odpowiednie atesty i certyfikaty wykazała, że:

- we wszystkich oddziałach sale lekcyjne były wyposażona w meble certyfikowane,
- zakupione w bieżącym roku stoliki (80 sztuk) i krzesła (179 sztuk) były ergonomiczne, dostosowane do wzrostu uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 116-119)

2.5. Powierzchnia jednej z sal lekcyjnych wynosiła 66 m², powierzchnie pozostałych sal wynosiły po ok. 50 m². Średnio na jednego ucznia przypadało od 1,85 do 3,13 m² powierzchni sali lekcyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 35-41)

2.6. W budynku głównym Szkoły funkcjonowała kuchnia i stołówka. Na terenie Szkoły nie było sklepiku szkolnego ani automatów z napojami lub żywnością.

Kontrola PSSE, przeprowadzona na zlecenie NIK, wykazała że stan sanitarno-techniczny bloku żywieniowego nie budził zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str. 41-44, 116-119)

2.7. W zakresie stanu sanitarnego pozostałych pomieszczeń Szkoły, kontrola PSSE wykazała m.in. dobry stan techniczny ścian, sufitów oraz stolarki okiennej i drzwiowej. W ocenie PSSE, wszystkie pomieszczenia w Szkole i jej otoczenie utrzymano w porządku i czystości.

(dowód: akta kontroli str. 116-119)

2.8. Warunki pobytu w Szkole uczniów ośmiu klas z oddziałów I-III zorganizowano w sposób adekwatny do ich wieku. Każda z tych klas posiadała własną salę lekcyjną do wyłącznego korzystania. Sale wyposażone były w dwie części: edukacyjną i rekreacyjną.

(dowód: akta kontroli str. 106-112)

2.9. Na parterze szkoły została zorganizowana szatnia gdzie uczniowie mieli możliwość pozostawienia odzieży wierzchniej i obuwia.

(dowód: akta kontroli str. 106-112)

2.10. W Szkole były dostępne indywidualne, zamykane szafki dla uczniów. Możliwość pozostawienia przez uczniów w szkole części podręczników i przyborów zapewniono w następujący sposób:

- uczniowie klas I-III z racji, że do oddziału była przypisana osobna sala lekcyjna, mogli zostawiać swe podręczniki i przybory we własnej sali;
- uczniowie klas IV-VI mieli możliwość pozostawiania podręczników w szafkach udostępnionych bezpłatnie.

(dowód: akta kontroli str. 35- 41, 106-112)

2.11. W zakresie obciążenia tornistrów uczniów kontrola PSSE wykazała, że w próbie 264 badanych uczniów, w 101 przypadkach (38,3%) ciężar tornistra stanowił od 10% do 15% masy ciała ucznia, a w kolejnych 21 (8%) – powyżej 15%. Skrajne przekroczenie wyniosło 20,7%¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 116-119)

Dyrektor szkoły wyjaśnił, że zamierza: poinformować rodziców o stwierdzeniu u dzieci zbyt ciężkich plecaków, zwrócić uwagę rodziców i dzieci na wybór plecaka podczas zakupu, plecaki nie powinny być zbyt ciężkie, najlepiej bez stelaża, przeprowadzić rozmowę z uczniami podczas godziny wychowawczej nt: zabierania, (pakowania) do szkoły rzeczy potrzebnych oraz przepakowywanie się na każdy dzień, dokonywać przeglądu zamków w szafkach na książki uczniowskie, ewentualnie naprawić zamki, przypomnieć nauczycielom o potrzebie reakcji na niewłaściwe pakowanie przyborów i książek do szkoły przez uczniów, w rocznym Planie Pracy Szkoły na rok szkolny 2016/2017 wzmocnić działanie prozdrowotne w ramach programu „Na ścieżkach zdrowia”.

(dowód: akta kontroli str. 103)

2.12. Szkoła umożliwiała uczniom dostęp do stacjonarnego Internetu w pracowni informatycznej (13 stanowisk). Według stanu na dzień oględzin¹¹ stwierdzono, że wszystkie komputery zabezpieczono przed dostępem do treści niepożądanych poprzez zainstalowanie programu „Cenzor”.

¹⁰ Według badań Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego ciężar szkolnego tornistra/plecaka nie powinien przekraczać 10-15% masy ciała ucznia.

¹¹ 27 maja 2016 r.

Szkoła nie udostępniała uczniom Internetu przez sieć Wi-Fi¹².

(dowód: akta kontroli str. 30, 42-43, 113)

2.13. W Szkole działał gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, czynny w środy i piątki od 7.30 do 15.00 oraz okazjonalnie podczas zawodów sportowych, dużych imprez szkolnych. W pozostałych dniach (w godzinach przedpołudniowych) Dyrektor wyznaczył ośmiu nauczycieli do niesienia pomocy uczniom. W szkole istnieją procedury postępowania w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 45-50)

W pomieszczeniach Szkoły (pokoje nauczycielskie, kuchnia, pracownia pielęgniarska, pokój nauczycieli w-f, świetlica) znajdowało się łącznie pięć apteczek zaopatrzonych w środki do udzielania pierwszej pomocy i instrukcje o zasadach jej udzielania.

(dowód: akta kontroli str. 44)

Wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy, w tym udzielania jej osobom poszkodowanym w wypadkach, w ramach wstępnych lub okresowych szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy¹³, w wymiarze ośmiu godzin. Ponadto odbyło się szkolenie dla kierowników wycieczek, w programie którego, omawiano m.in. zagadnienia z zakresu udzielania pierwszej pomocy

(dowód: akta kontroli str. 30, 61-65)

2.14. W roku szkolnym 2015/2016 na terenie Szkoły doszło do pięciu wypadków uczniów. Wszystkim poszkodowanym zapewniono opiekę i udzielono pierwszej pomocy. Zastosowane przez Szkołę środki zapobiegawcze obejmowały pogadanki dla uczniów na temat bezpiecznego zachowania się podczas zajęć i przerw oraz rozmowy z rodzicami uczniów, którzy byli sprawcami wypadków. Dokumentacja powypadkowa była prowadzona prawidłowo.

(dowód: akta kontroli str. 66-96)

2.15. W roku szkolnym 2015/2016 w Szkole PPIS przeprowadził kontrolę oceny stanu sanitarno-technicznego oraz dokumentacji obiektu. Kontrola ta nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 52-57, 97-103)

Ustalone
nieprawidłowości

W trzech spośród pięciu wykorzystywanych przez Szkołę apteczek pierwszej pomocy brak było koca ratunkowego termoizolacyjnego¹⁴.

Powyższe stanowiło naruszenie § 20 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹⁵, zgodnie z którym pomieszczenia szkoły i placówki, w szczególności pokój nauczycielski, laboratoria, pracownie, warsztaty szkolne, pokój nauczycieli wychowania fizycznego, kierownika internatu (bursy) oraz kuchnię, wyposaża się w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 44, 136)

¹² Jedna z form bezprzewodowego dostępu do Internetu.

¹³ Szkolenia przeprowadzano na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).

¹⁴ Apteczki znajdujące się w pokoju nauczycielskim, pracowni pielęgniarskiej oraz w pokoju nauczycieli w-f.

¹⁵ Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 ze zm.

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w przypadku dwóch oddziałów sale dydaktyczne, o powierzchni ok 50 m², zapewniały powierzchnię przypadającą na jednego ucznia wynoszącą mniej niż 2 m². Wprawdzie obowiązujące przepisy nie określają minimalnej powierzchni sali lekcyjnej, która winna przypadać na jedną osobę, jednak istniejący stan wpływał w tych przypadkach negatywnie na komfort przebywania dzieci w klasach.

(dowód: akta kontroli str. 34-41, 106-112)

Ocena cząstkowa

Działania podejmowane w obszarze zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Szkole NIK ocenia pozytywnie. Brak w apteczkach kocy ratunkowych termoizolacyjnych nie wpłynął negatywnie na działalność szkoły w ww. zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

1. Opracowywanie planów lekcji w sposób możliwie najpełniej uwzględniający zasady higieny pracy umysłowej.
2. Wyposażenie apteczek szkolnych w koce ratunkowe termoizolacyjne.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia lipca 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontroler
Wiesław Warzocha
doradca ekonomiczny

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
Podpis

.....
Podpis

¹⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.